

Innspill vedrørende behandlingen av Dok. 8:58 S (2018-2019) Representantforslag om å utrede alternativer til EØS-avtalen

NITO – Norges Ingeniør og Teknologorganisasjon, er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer med over 88 000 medlemmer. De fleste av våre medlemmer arbeider i privat sektor.

Norge er en liten åpen økonomi hvor vår velstand baserer seg på handel med utlandet. Om lag 80 prosent av norsk eksport går til EU-markedet. God tilgang til dette markedet er derfor avgjørende for å bevare og utvikle norsk velstand.

NITO-kongressen 2018 vedtok derfor at:

"...er avgjørende for Norge at vi har handelsavtaler som gir norsk industri og tjenesteproduksjon konkurransedyktige vilkår. EØS-avtalen er grunnleggende i denne sammenhengen. Den sikrer norsk næringsliv markedsadgang og standardiseringsreglement på linje med EUs medlemsland. 80 prosent av vår handel skjer med EU, og seks av ti norske eksportarbeidsplasser er avhengig av EU-markedet".

NITO, som mange andre fagforeninger, ser likevel de utfordringer EØS-avtalen skaper på arbeidslivsområdet. EUs regler om fri bevegelse av arbeidskraft i kombinasjon med deres minimumsregler på arbeidslivsområdet kommer tidvis i konflikt med norsk lov- og avtaleverk. Dette gjelder spesielt for arbeidstakere fra Øst-Europa, som er utestasjonert i Norge. Slike arbeidsvilkår undergraver seriøse arbeidsgivere som forholder seg til norsk tariff og norske lover og regler. Allmengjøring av tariffavtaler har vært et virkemiddel for å begrense noen av skadevirkningene og den sosial dumping man har sett innen en del bransjer. Men allmengjøring forutsetter enighet mellom partene, og har derfor ikke vært mulig å gjennomføre i alle næringer der det kunne vært behov for det.

NITO vil i tillegg peke på to tiltak vi mener kan bidra til å begrense sosial dumping og utnyttelse av arbeidskraft fra EØS-området vi har sett de siste tiårene:

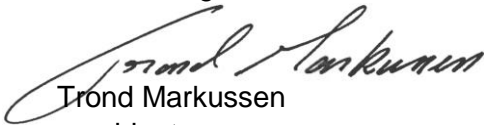
For det første mener vi at norske myndigheter og sivilsamfunn må ha en mer offensiv påvirkningsstrategi overfor EUs besluttede organer. Selv om Norge ikke tar del i de formelle beslutningene i EU, bør norske politikere og embedsmenn ha en klarere strategi for påvirkningsarbeid på saksfelt som er viktige for Norge. Etter vår mening er arbeidslivsspørsmål et av de aller viktigste saksfeltene. Det er viktigere at vi påvirker regelverket før det blir vedtatt enn å protestere etter at vedtak er fattet.

For det andre må tilsynsorganene i arbeidslivet styrkes ytterligere og få hjemler til å håndheve det regelverket de forvalter, slik at norske eller utenlandske arbeidsgivere som undergraver arbeidstakerrettigheter og HMS får pålegg eller straff.

Storbritannia gjør i disse dager forsøk på å forlate EU, men ønsker samtidig beholde flest mulig av godene fellesmarkedet bringer med seg. EU har i disse forhandlingene vist seg å være lite interessert i å la utenforland kun å få tilgangene til godene, uten å bære noen av byrdene med det indre marked og de fire frihetene. NITO vil advare mot at Norge skal stille seg i samme situasjon som Storbritannia.

NITO ber med dette Stortinget om ikke å sette EØS-avtalen i spill. Vår oppfordring er derimot et mer målrettet arbeid opp mot EU i spørsmål av stor nasjonal viktighet samt at bekjempelse av sosial dumping og omgåelsen norsk lov- og avtaleverk intensiveres ytterligere.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
president

NITO Advokatene: Advokater MNA

Leder: Advokat Erlend Aarsand

Advokater: Farah Ali | Steinar Andersen | Rannveig Arthur | Tone R. Bjellaanes | Beate Sire Dagslet | Anne-Lise Mala Fredriksen | Hege Glimsdal | Torstein K. Goyer | Birgithe Hellerud | Christoffer Hjelde | Arild Hølland | Marianne Haaland | Marianne Kjellsen | Mona Beate Ulsund | Thomas Aa. Rasmussen | Kirsten Rydne | Odd Eirik Seipjäarvi | Henry Tengelsen | Anette Håvelsrud Wevle | Gry Zachrisen